

Programos „Neįtikėtini metai“ kelias Lietuvoje

**Higienos
institutas**

Projekto vadovė dr. Rolanda Valintėlienė

Veiklos vadovė Aušrinė Smaleckaitė

TĖVYSTĖS PROGRAMOS

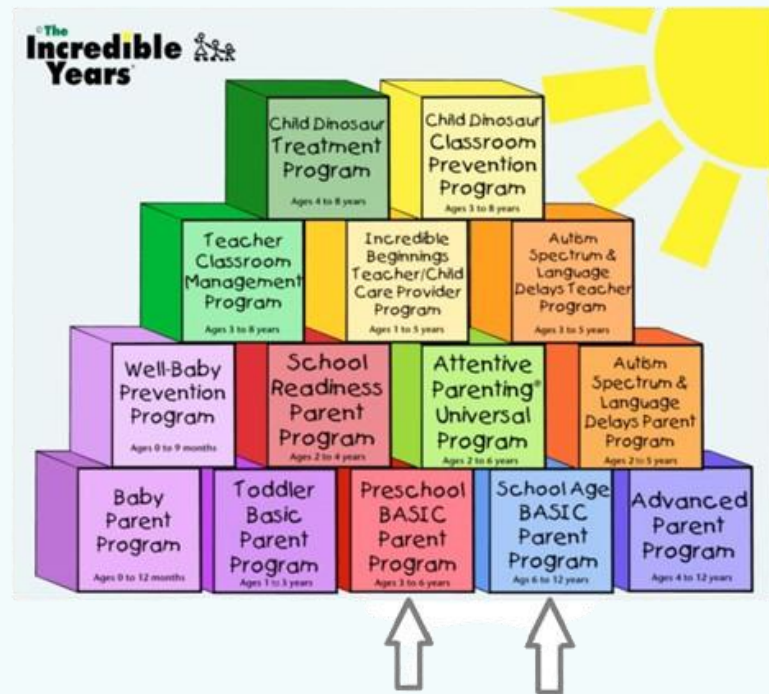
Ikimokyklinio amžiaus

- **tikslinė grupė:** tėvai, globėjai auginantys 3 - 6 m. a. vaikus

Mokyklinio amžiaus

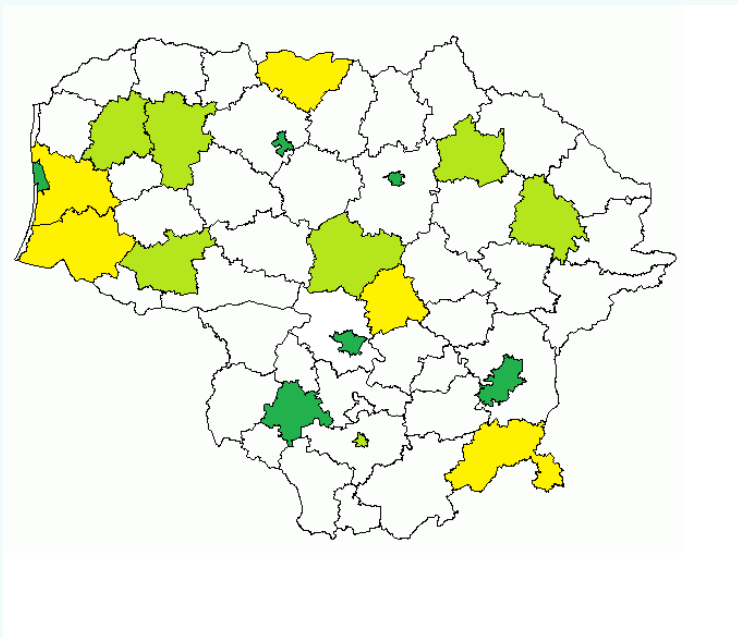
- **Tikslinė grupė:** tėvai, globėjai auginantys 6 - 12 m. a. vaikus

Programa „Nejtikėtini metai“ Lietuvoje

Pirmasis projektas

"Programos „Neįtikėtini metai“ pritaikymas ir įgyvendinimas Lietuvoje"

2020-01 | Projekto pradžia

pradėta 6 savivaldybėse

išplėsta iki 18 savivaldybių

2024-06 | Projekto finansavimo pabaiga

2029-06 | Projekto tęstinumo pabaiga

Grupių vadovų mokymai

Ikimokyklinio a. – 47
Mokyklinio a. – 40
Akredituoti – 32
(68,09 % visų GV)

akreditacijos procese – 7

Mokymų konsultatai (peer coacher) – 3

Efektyvumo ir tvarumo užtikrinimas - KETURŠALĖ SUTARTIS

Higienos institutas

nacionalinis koordinatorius, užtikrinantis
metodinį vadovavimą, ryšius su programos kūrėjais

Visuomenės sveikatos biurai

įgyvendina programą ir tiesiogiai dirba su dalyviais

Sveikatos apsaugos ministerija

užtikrina finansavimą ir remia politikos sprendimus

Savivaldybės administracija

koordinuoja veiksmus savivaldybėje, užtikrina
integraciją su kitomis veiklomis

Kokybės ir tvarumo užtikrinimas – TEISINĖ BAZĖ

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ISAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2022 M. BALANDŽIO 21 D. ĮSAKIMO NR. V-796 „DĖL SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ TĖVAMS „NEĮTIKĖTINI METAI“ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO

2023 m. birželio d. Nr. V-
Vilnius

1. P a k e i ė i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. balandžio 21 d. įsakymą Nr. V-796 „Dėl Sveikatos stiprinimo programos ikimokyklinio amžiaus vaikų tėvams „Neįtikėtini metai“ organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ISAKYMAS

DĖL SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMŲ IKIMOKYKLINIO IR MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ TĖVAMS „NEĮTIKĖTINI METAI“ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

Įgyvendindamas Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 113.2 papunktį:

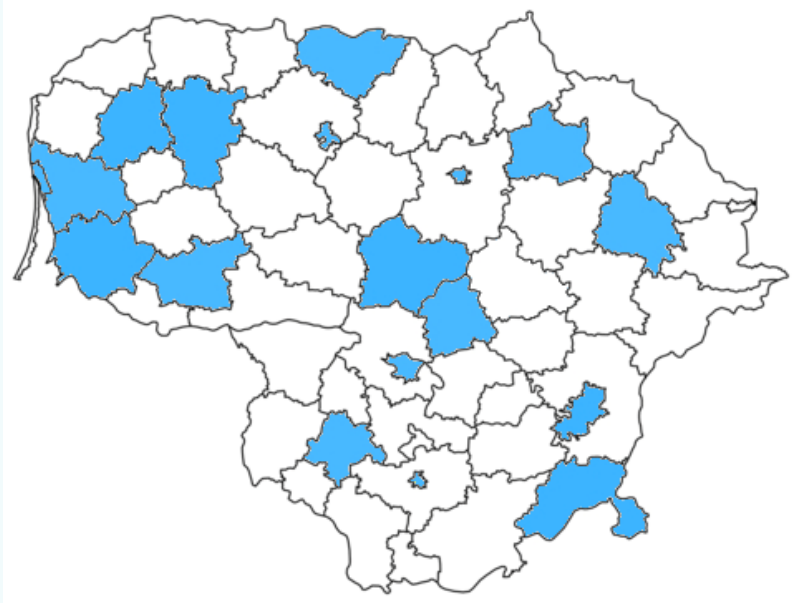
1. T v i r t i n u Sveikatos stiprinimo programų ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų tėvams „Neįtikėtini metai“ organizavimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u šio įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.“

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2023 m. liepos 1 d.

Antrasis projektas

„Sveikatos stiprinimo programų tėvams
„Nejtikėtini metai“ ir „Augame žaisdami“ organizavimas“

2023-12 | Projekto pradžia

koordinatorius – Higienos institutas

partneriai 16 SVSB (+1)

teritorija - Lietuva

2029-06 | Projekto finansavimo pabaiga

Tėvų grupių dalyvių apžvalga

Tėvų grupės – apie 220

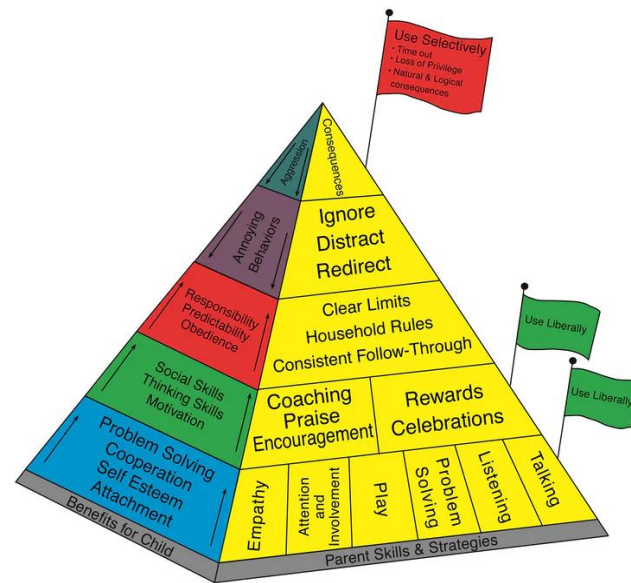
Tėvai – apie 1700

Išimokyklinio a. programa – apie 1300

Mokyklinio a. programa – apie 400

Parenting Pyramid®

© The Incredible Years

The Incredible Years
Helping families and children thrive

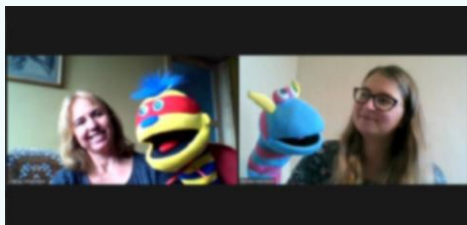
Įrodymais grįsta programa

Programos kūrėjų ir Norvegijos partnerių pagalba

GRUPIŲ VADOVAI

Sėkmės garantai

Kiti pasidžiaugimai

 „Neįtikėtini metai“ knygos
vertimas ir išleidimas

 Vinjetės su lietuviškais subtitrais
(mokyklinio amžiaus programa)

- Programos efektyvumas iš **grupių vadovų** perspektyvos:
 - fokus grupių diskusijos (11 dalyvių)
- Programos efektyvumas apklausiant programoje dalyvaujančius **tėvus**:
 - tėvų praktikos klausimynas programos pradžioje ir pasibaigus jai (**593**)
 - galutinis pasitenkinimo klausimynas pasibaigus programai (**223**)

Programos „Nejtikėtini metai“ vertinimas 2022-2024

Nuotrauka: The Incredible Years®

Didelis darbo krūvis pradžioje

„Iš pat pradžių buvo labai daug informacijos, mes gavom tas knygas, ir dar anglų kalba, buvo didžiulis iššūkis pasiruošti, buvo mokymai, jie buvo labai koncentruoti, < > reikėjo labai daug savarankiško darbo – dėl vinječių peržiūros, metodinės medžiagos perskaitymo, namų darbų įsigilinimo“.

Nuosekliai aprašyta programa

„Stipriai apsidžiaugiau, kad programa išsami, nereikia išradinėti dviračio, visi žingsniai pateikti, pati metodika išsami“ .

„Vienas iš motyvų dirbti, kad metodika išsami, aiški, knygos ir tėvams, ir vadovams“.

„Patys metodai labai išgryninti ir apibrėžti, temos aiškiai išdėstytos, kas tėvams labai tinka“.

Mokslu ir praktika pagrįstas įrankis

„Mokslu grįsta metodika“. „Video tėvams toks išskirtinumas, pavyzdžių yra gausiai, viskas konkrečiai, aiškiai, nuo a iki z, yra supervizijos, palaikymas“.

„Video medžiaga yra labai svarbi, ir praktikos labai svarbios, tėvai pradėjo atpažinti, kad reikia bandyti, praktikuoti, teorijos jie žino daug“.

Ilga trukmė

„Privalumas, kad programa yra ilgesnė, nei daugelis kitų metodikų, tėvai turi daug laiko suvokti, sugrįžti atgal, jeigu kažkas nepavyksta, turėti grupių vadovių palaikymą“.

PIRMIEJI ĮSPŪDŽIAI APIE NM PROGRAMĄ

NM programos privalumai

Tėvų elgsenos pokyčiai

„Vienas vaikas nuėjęs pas draugus sako, kad mano mama pasidarė labai gera, rami“.

„Tėveliai kai nueina pas draugus ar į žaidimo kambarius, jie jau atpažįsta, kad kiti tėveliai netinkamai reaguoja... „vos susilaikiau, taip norėjosi pasakyti, kad sustok, pakvėpuok, nedaryk taip, pagirk“.

Vaiko elgsenos pokyčiai

„...ugdymo įstaigose pastebi pokyčius vaikuose, auklėtojos vaikų darželiuose pastebi, kad vaikas tampa kitoks, pastabesnis, pagiria kitus, padedantis kitiems, ramesnis.. Aš manau, kad yra veiksmingumas.. tas veiksmingumas apčiuopimas gan stipriai“.

„Vaikai pradėjo daug mažiau prašyti dėmesio neigiamu būdu...“.

Kitų asmenų įsitraukimas į NM programą

„Vienoj grupėj dalyvavo mama, į kitą grupę atsiunčia tėtį, draugus“.

„Žmonės vieni kitiems rekomenduoja, laukia, praneša“.

Visos šeimos tarpusavio bendravimo pasikeitimas

„Pradėjau taikyti gyrimo metodą. Vaikus aš giriu, bet pradėjau girti ir vyrą ir tai taip efektyvu...“

„Tėvelių nuomone, santykiai ne tik su vaiku, bet ir šeimoje pagerėja, tai ta nauda ir visos šeimos gaunasi“.

NM PROGRAMOS VEIKSMINGUMAS

- Mokymo metodai
 - Naudingi/labai naudingi – 61-98 proc.
- Atskiros auklėjimo technikos
 - Naudingos/labai naudingos – 72-98 proc.
- Elgsenos pokyčiai:
 - Dažniau skatina, pagiria vaikus
 - Daugiau laiko leidžia kartu su vaiku
 - Nustato taisykles, ribas
 - Kartu sprendžia problemas
- Jaučiasi užtikrinti dėl vaikų auklėjimo
- Padėjo spręsti kitas šeimos problemas

Tėvų elgesio pokyčiai ir programos vertinimas

Tėvų nuomonės citatos

...Svarbiausio kelio atradimas.
Tarsi atsibusti ir suprasti kas man
yra svarbiausia, dėl ko aš kažką
veikiu gyvenime. Kam turiu skirti
svarbiausią savo dėmesį ir laiką.
VAIKAMS. Šios kelionės dėka dar
kartą pamilau gyvenimą...

...Suteikė
pasitikėjimo
savo jėgomis :)

...Atsiradus
i vidinę
ramybę...

...Padėjo sustiprinti
ryšį su vaiku, skatinti
vaiko pasitikėjimą
savimi...

...Padėjo suprasti save
ir vaiką. Išmokti valdyti
save. Padėti vaikui
išmokti kontroliuoti
savo emocijas, suprasti
vaiko jausmus...

Programos vertinimo Lietuvoje apibendrinimas

Grupių vadovų ir tėvų vertinimu, NM programa buvo naudinga ir veiksminga. Grupių vadovų nuomone, ją reiktų plėtoti į kitas savivaldybes bei įjungti kitas tikslines grupes - mokytojus, darželio auklėtojas, socialinius darbuotojus.

Tėvų elgsenos pokyčiai parodė, kad NM programa turi poveikį tėvų gebėjimams spręsti su vaiku susijusias elgesio problemas ir teigiamai veikia psichologinį klimatą šeimoje

KELIAUKIME TOLIAU KARTU!
DĖKOJU UŽ DĖMESĮ!

Daugiau informacijos apie programą „Neįtikėtini metai“:

www.neitiketini-metai.lt

El. paštas: neitiketini.metai@hi.lt

Higienos
institutas